

Wp. Dr Władysław
mcc. St. Józefowski
mgr. T. Krawiec

Notatka

JLE 16 IX 1985 (41 rocznica - jutro już)

- Truizm 1 za naszego życia nie będziemy obchodzili rocznic związanych bezpośrednio z pamięcią o Marszałku (150 lecie urodzin: 2017; 100 lecie zgonu: 2035)
- Truizm 2 (poważniejszy) NIKT nigdzie, napewno nie w Kraju, nie będzie w stanie podsumować nie znanego w świecie faktu; pamięci o Naczelnym Wodzu odrodzonego Państwa w pięćdziesiąt lat po Jego zgonie - wśród - zrozumiałe - niewielu żyjących jeszcze Jego żołnierzy jak również - warte odnotowania! - przez ludzi urodzonych za okupacji (jednej czy drugiej) z okresu drugiej wojny światowej, i pokolenia ich synów z pod znaku Solidarności
- Truizm 3 może (niestety) do dyskusji: na nas spoczywa obowiązek "skwitowania" jaknajprościej, ale przekonująco, głębi i znaczenia obchodów rocznicowych w Polsce - gdzie Marszałka słowa i wskazania są nadal źródłem inspiracji dla walczącego Narodu - oraz na obczyźnie; gdziekolwiek jest ślad myśli niepodległej.

Myśl wydania 64-stronnicowej broszury, rzucona przez prof. Jędrzejewicza w czasie wizyty u niego p. Dr Wandy Piłsudskiej, p. Tadeusza Pawłowicza i mojej, podjęta została przez nas prawie natychmiast. Załączone podsumowanie zebranego już materiału nie wyczerpuje tematu; załączony schemat zakreśla jednak, może nie udolnie, jego ogólny zarys. (Podjąłem się w rozmowie oprawy graficznej i pomocy w redakcji takiej broszury; nie chcę tu przytaczać pochlebnej opinii o pierwszym prof. Jędrzejewicza - świadom jestem i szukam współpracy w drugiej, jakże ważnej dziedzinie.)

W załączeniu podaję zatem ogólny plan takiej broszury. Winna ukazać się nakładem Instytutów Józefa Piłsudskiego, z których jeden - londyński - stworzył na mój wniosek, złożony na posiedzeniu Zarządu, po przekazaniu jemu tej sprawy przez Ogólne Zebranie Członków w maju 1984 roku, komitet obchodu 50-lecia zgonu (zał.2); drugi - nowojorski - potrafił nie tylko zebrać imponującą ilość ludzi na obchodzie 18 maja 1985, w obecności starszej Córki Marszałka, ale uzyskał na dzień ten oświadczenie Prezydenta RP i Prezydenta St. Zjednoczonych, obok innych.

Jak zrozumiałem z rozmowy z p. Prezesem Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce, Instytut Józefa Piłsudskiego w Londynie - stwierdził w rozmowie z nim jego Prezes - nie ma pieniędzy na udział w takim wydawnictwie. Sprawy tej nie może wnieść formalnie na najbliższe zebranie Zarządu londyńskiego Instytutu ani I v-Prezes, tj. wspomniana tu p. Dr Wanda Piłsudska, ani były Kustosze*. Przy zadeklarowanym wkładzie £ 500 (połowy kosztu wydawnictwa, ale można kosztu te zmniejszyć), jednym z wyjść może być zwrócenie się do kilku organizacji o wiadomym nastawieniu do Marszałka (np. Stowarzyszenie Polskim Kombatantów, Federacja Światowa; Związek Harcerstwa Polskiego; Związek Kombatantów im. Józefa Piłsudskiego w Montrealu i inne) z zaproszeniem zakupu >na pniu< po 50, 100 (lub więcej) egzemplarzy wydawnictwa na podstawie prospektu i - rzecz ludzka - przy >zagwarantowanym< godnym wymienieniu, organizacji tych udziału w obchodach na tym czy innym terenie.

R e a s u m u j ą c. Obcy nas w tym nie wyręczą. Interes o b c y c h leżał i leży w z a p o m n i e n i e ideałów i myśli politycznej, którą reprezentował i reprezentuje nadal Józef Piłsudski. S w o i tego wydać, w Kraju, nie będą mogli. Natomiast prawdą jest, że wydanie takiej broszury nie będzie d o b r y m i n t e r e s e m; należy się raczej liczyć z potrzebą dołożenia sporo wysiłku i nieco ryzyka finansowego. Sprawa warta jest więcej jednak niż przysłowiowej świeczki. Z doświadczenia wiemy, że samo zdjęcie Marszałka s p r z e d a j e wydawnictwa**. Czas jednak ucieka - należy to wydać (moim zdaniem) przed końcem roku rocznicowego.

Podtrzymuję z całym sercem moje zainteresowanie tym wydawnictwem. Uważam to za mój obowiązek.

Władysław

*odpowiedzialny byłem za przygotowanie graf. trzech naszych książek **dwie

- 4). Zawiadomienie drukowane o koncercie w "50 tą rocznicę zgonu JP"
dn. 10.V w kościele Św Stanisława Kostki
" 11.V " " N. Marii Panny
udział wezmą artyści scen warszawskich".
- 5). Zawiadomienie drukowane o wystawie w Biakymstoku 10 - 31 maja 1985
- 6). zawiadomienie o odwarciu wystawy 10 maja w sali parafialnej
przy kościele Św. Rocha.
- 7). Dwa zdjęcia tablicy z podobizną JP oraz VM z napisem:
8).
" Józef Piłsudski
5.XII. 1867 + 12.V. 1935
Twórcy i Obrońcy
Niepodległości Polski
Naród
Sulejówek 1985. "
- 9). Trzy koperty, z profilem JP, ze znaczkiem (zielony, żółty, brązowy)
10). z mniejszym profilem JP w maciejowce oraz podpisem JP, z nadrukiem
11). "Poczta Solidarności R.K.S. Dolny Śląsk 30zł."- skasowane
pieczętka okrągłą "Solidarność maj 1985".
- 12). Seria sześciu znaczków drukowanych z podobiznami JP z lat:
13). 1905, 1914, 1918, 1920, 1926, 1935, podpis "Poczta Polowa,
14). Solidarność Małopolska 50zł."
15).
16).
17).
- 18). Kartka drukowana o kolorze złotym z trzema ujęciami JP
(2 czarne, 1 niebieskie), z trzema podpisami w kolorze
czerwonym " Solidarność 85 50zł. ".
- 19). Dwie kartki drukowane w formacie znaczków Poczty Solidarności
20). Walczącej o wartościach nominalnych 80zł. oraz 120zł. z dwoma
różnymi ujęciami JP na tle:
mapy Polski z przed II wojny światowej (w lewym rogu symbol
Solidarności - w stylu >Polski<- Walczącej;
oraz: Orzełka Legionowego,
z napisem:
" Józefowi Piłsudskiemu
1867 - 1935
Pierwszemu Marszałkowi Polski
w Rocznice Odzyskania Niepodległości
11 listopada 1918r

Wrocław 1984. "

- 21). Program 3 cio majowego Koncertu/Obchodu Kongresu Polonii Kanadyjskiej - Okreg Montreal.
- 22). Zawiadomienie o mszy św. oraz filmie p.t. " Zycie i Dzieło Marszałka Józefa Piłsudskiego " w obecności p.dr. Wandy Piłsudskiej, z okazji 50 tej rocznicy zgonu JP Montreal.
- 23). "Rzeczpospolita Polska" Londyn kwiecień-maj 1985 - na stronie tytułowej " W Hołdzie Wielkiemu Polakowi 50 ta Rocznicą Zgonu Marszałka Józefa Piłsudskiego ", zdjęcie JP, oraz przedruk przemówienia Prezydenta RP Edwarda Raczyńskiego z okazji otwarcia przez niego Wystawy; wewnątrz numeru m.in., Odezwa do Społeczeństwa; Apel Instytutu JP w Londynie.
- 24). Przedruk - The Polish Express, Toronto, Canada - Komunikatu TKK NSZZ "Solidarnosc", Kolo Oporu Społecznego 241 Region Malopolska Krakow 31 v 1985 nr 105, wewnątrz numeru opisy obchodow 50cio lecia zgonu JP w Krakowie, Warszawie i Lodzi.
- 25). Szesc wycinkow z Dziennika Polskiego (Londyn).

OBCHODY lampi 4 v 85 (nieuiv poczuj)

[JJ] [KJ] Londyn 12 v 85 (mystura 2-12 v 85*) TABLICA

[WP] Nowyork 18 v 85 (ahatenuia) (film)

[WP] Chicago 19 v 85 (mieuiv)

[WP] Montreal 25 v 85 (spokhanie; mystura)

1 v 85 (film)

MONACHIUM + Wolne Europa

Belgia Nine Korkowolke

{ Szwecja

{ Dania

loiska - Warszawa

- Kozhiv

- Białystok

- Kied

- Mlejswel TABLICA

O D E Z W A D O S P O Ł E C Z E N S T W A P O L S K I E G O
W P I Ę D Z I E S I A T ą R O C Z N I C E Z G O N U
P I E R W S Z E G O M A R S Z A Ł K A P O L S K I
J Ó Z E F A P I Ł S U D S K I E G O

W roku 1985 upływa pięćdziesięcioletnia rocznica zgonu Józefa Piłsudskiego. Ostatnie dwieście lat naszej historii, to walka Polaków o odzyskanie Niepodległości i walka w jej obronie; to zmaganie narodu o zachowanie i rozwój tysiącletniej kultury.

Wśród tych zmagania postać Józefa Piłsudskiego zostanie na zawsze symbolem zwycięstwa w walkach o wolność, symbolem synowskiej i obywatelskiej miłości ojczyzny i nieustrudzonej dla niej służby. W maju 1935 roku, w Krakowie, u stóp katedry wawelskiej Prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki, żegnał Józefa Piłsudskiego słowami:

*> Cieniom królewskim przybył towarzysz wiecznego snu. Skroni jego nie okala korona, a dłoń nie dzierży berła. A królem był serce i władca woli naszej. Półwiekowym trudem swego życia brał we władanie serce po sercu, duszę po duszy, aż pod purpurę królestwa swego ducha zagarnął potęgą czynów całą Polskę. Śmiałością swojej myśli, odwagą zamierzeń, potęgą czynów - z niewolnych rąk kajdany zrzucił, bezbronnym miecz wykuł, granice nim wyrąbał, a sztandary naszych pułków sławą wwieńczył.
> Dał Polsce wolność, granice, moc i szacunek... <*

W odrodzonej Polsce, Józef Piłsudski kierował często w swych pismach i przemówieniach myśli ku młodemu pokoleniu, które miało już wychować się w wolnej Polsce i przygotować do pracy dla niej. Wspominając i podkreślając wartości moralne i niezwykłą dzielność młodego pokolenia w walce o niepodległość, łączył przykłady z przeszłości z planami mającymi kształtować drogę młodego pokolenia w przyszłości. W rozkazie o otwarciu Liceum w Krzemieńcu i wznowieniu działalności tej sławnej uczelni, Józef Piłsudski przypominał: *>Odrodzona Rzeczypospolita szuka dróg własnych, by wychować nowe pokolenia dzielnych obywateli, którzyby Jej wielkość i chwałę szerzyć i utrwalić zdołali. Chcąc te drogi odnaleźć musi sięgnąć do tradycji wielkich przodków i oprzeć się na powołanych przez nich do życia instytucjach wychowawczych, które ongi, po politycznym naszej Ojczyzny upadku, zdrowego ducha polskiego zachować umiały...<*

W okresie lat niewoli naród polski zmuszony był stosować się do praw narzuconych przez obcą przemoc. W wolnej Polsce dać można było i ustalić podstawy dla jego niepodległego życia w postaci prawa konstytucyjnego i na nim też oprzeć wychowanie przyszłych obywateli odrodzonej Rzeczypospolitej.

W roku 1985 upływa 50-ta rocznica uchwalenia Konstytucji Kwietniowej, która miała przygotować do pracy dla Ojczyzny pokolenia przyszłych obywateli Polski Niepodległej, rosnące już w wolnej Polsce. Uchwalenie Konstytucji Kwietniowej w roku 1935, podpisanej jeszcze przez Marszałka Józefa Piłsudskiego, zaliczyć należy do najważniejszych aktów państwowych okresu Niepodległości. Wybuch drugiej wojny światowej, okres wojenny i historyczne decyzje po zakończeniu wojny, działalność powojenna na emigracji, w ciągłej trosce o losy Polski i w walce o odzyskanie dla niej pełnej niepodległości, wyznaczyły tej Konstytucji rolę specjalną. Stała się pomostem łączącym teraźniejszość z ideową i legalną spuścizną okresu Niepodległości; podstawą, na której oparta została dalsza walka o wolność wezwaniem: *>Państwo Polskie jest wspólnym dobrem wszystkich obywateli. Wskrzeszone walką i ofiarą najlepszych swoich synów, ma być przekazywane w spadku dziejowym z pokolenia w pokolenie. Każde pokolenie obowiązane jest wysiłkiem własnym wzmocnić i powagą Państwa...<*

W roku 1985 Instytut Józefa Piłsudskiego w Londynie obchodzi własną rocznicę w swej historii. Istniejący od roku 1923 w Warszawie Instytut Badania Najnowszej Historii Polski, po śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego przemianowany został na Instytut Józefa Piłsudskiego Poświęcony Badaniu Najnowszej Historii Polski.

Instytut wznowił swą działalność po wojnie w Londynie w roku 1947. Naczelnym zadaniem Instytutu jest *ustalenie i strzeżenie prawdy historycznej oraz zbierania materiałów dla odtworzenia Instytutu Józefa Piłsudskiego w Warszawie po odzyskaniu pełnej niepodległości przez Polskę...*

Instytut Józefa Piłsudskiego w Londynie w roku 1985, poświęconym pamięci Józefa Piłsudskiego, powołał Komitet Uczczenia 50-tej Rocznicy Zgonu Józefa Piłsudskiego. Patronat nad Komitetem objął Pan Prezydent RP, a przewodnictwem - gen. K. Rudnicki. Przygotowaniem programów uroczystości i ich organizacją zajmuje się powołany przez Instytut Komitet Wykonawczy. W całość programów uroczystości pragniemy włączyć wspomnienia wpływających w roku 1985 rocznic, przypomnieć okres walk o Niepodległość, znaczenie okresu Niepodległości w życiu Narodu po dzień dzisiejszy, a przede wszystkim działalność Józefa Piłsudskiego oraz wskazania i nauki, które pozostawił, stanowiące drogowskazy w dalszej walce o wolność Polski.

Zwracamy się do społeczeństwa polskiego na emigracji z serdecznym apelem wzięcia czynnego udziału w przygotowywanych w ośrodkach polskich uroczystościach w roku 1985, związanych z uczczeniem 50-tej Rocznicy Zgonu Józefa Piłsudskiego, poparcie naszego wysiłku oraz organizowanie w ramach własnych organizacji i ośrodków obchodów tematycznie związanych z rokiem rocznicowym, który powinien zapisać piękną i niezniszczalną kartę w naszej historii. We wspólnym wysiłku, niech łączy nas w naszych poczynaniach wezwanie Józefa Piłsudskiego:

> IDŹCIE SWOJĄ DROGĄ, SŁUŻĄC JEDYNIEM POLSCE, MIEUJĄC TYLKO POLSKĘ...<

Prezydium Komitetu Uczczenia
50-tej ROCZNICY ZGONU JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

Przewodniczący

- gen. bryg. Klemens Rudnicki
- prof. dr Wacław Jędrzejewicz
- gen. bryg. Stanisław Maczek
- marsz. Bohdan Podoski
- prezes Kazimierz Sabbat
- prezes Stefan Soboniewski
- gen. bryg. Tadeusz Alf-Tarczyński

Komitet Honorowy

(tu wymienione będą nazwiska wszystkich zaproszonych do udziału w Komitecie >ad personam< oraz tych, którzy udział w Komitecie, z ramienia organizacji, zechcą zgłosić)

Komitet Wykonawczy

238 King Street London W 6 ORF
Mieczysław Stachiewicz (przewodniczący)
Juliusz Englert (sekretarz), Stefan Gruca;
Adam Kozłowski; Antoni Szczęsnowicz (skarbnik)